

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü

AYAKKABI VE SARACİYE TEKNOLOJİSİ

AYAKKABI ÜRETİM ELEMANI MODÜLER PROGRAMI (YETERLİĞE DAYALI)

2008
ANKARA

ÖN SÖZ

Günümüzde mesleklerin değişim ile karşı karşıya olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması nedeniyle, meslekî yeterliklerin de geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı olmasını ve programların buna göre geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Program çalışmaları kapsamında yapılan sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde faaliyet gösterilen meslekler saptanarak, bu meslekler ikinci, üçüncü ve dördüncü seviye meslek gruplarına ayrılmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden yola çıkılarak her meslek dalına ait anket soruları hazırlanmış, daha sonra anketler yurdun çeşitli bölgelerinde uygulanarak mesleklere özgü yeterlikler belirlenmiştir.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında üniversitelerin ve ülkemizin önde gelen sektör temsilcileri ile iş birliği yapılmış kişi ve kurumların program çalışmalarına doğrudan katkıları sağlanmıştır. Sektör ve yükseköğretim kurumlarının beklentileri programa yansıtılarak, mesleklere ait belirlenen yeterlikler öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturmuştur.

Uluslararası düzeyde meslek elemanlarından beklenen yeterlikler çeşitli araştırmalar ve yerli/yabancı uzman görüşlerine dayanılarak tespit edilmiş, elde edilen sonuçlar program çalışmalarına aktarılmıştır.

Ayakkabı ve saraciye Teknolojisi alanı öğretim programları, gelişmelere bağlı olarak esnek ve sürekli güncellenmeye uygun bir yapıda tasarlanmıştır. Bireyler kazandıkları güncel mesleki yeterlikler doğrultusunda istihdam edilebileceklerdir.

Ayakkabı ve saraciye Teknolojisi alanı altında yer alan mesleklerde ulusal ve uluslararası düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye mesleki yeterlikler kazandıracak eğitim ve öğretim olanağı sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
AYAKKABI ÜRETİM ELEMANI PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	3
MESLEK ELEMANI TANIMI	3
GİRİŞ KOŞULLARI	3
İSTİHDAM ALANLARI	3
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	3
EĞİTİMCİLER.....	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	3
BELGELENDİRME	3
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER.....	4
EĞİTİM SÜRESİ.....	4
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	4
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	4
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI.....	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	5
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ	5
MODÜL VE İÇERİKLERİ.....	6
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6

AYAKKABI ÜRETİM ELEMANI PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : AYAKKABI VE SARACİYE TEKNOLOJİSİ
MESLEK : AYAKKABI ÜRETİM ELEMANI
MESLEK SEVİYESİ : 4. SEVİYE

MESLEK ELEMANI TANIMI

Ayakkabı üretim elemanları, kesim, dikim montaj, kalite kontrol ve bakım ayar işlerini kendi başına ve belirli bir süre içerisinde yapma becerisine sahip nitelikli kişidir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. İlköğretimi tamamlamış olmak.
2. Mesleğin gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Mesleğin gerektirdiği yeterlikleri kazanan bireyler Ayakkabı sektöründe;

1. Ayakkabı üretim atölye ve fabrikalarında,
2. Ayakkabı yan sanayi fabrikalarında,
3. Deri aksesuar üretim işletmelerinde, vb. yerlerde çalışabilirler.

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Mesleki Eğitim Merkezleri, Halk Eğitimi Merkezleri ve sektördeki işletmelerde eğitim verilmektedir.
2. Programın uygulanabilmesi için Ayakkabı ve Saraciyeye Teknolojisi Alanı standart donanımları ve mesleklerin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

1. Programın uygulanmasında Ayakkabı ve Saraciyeye Teknolojisi alanında eğitim almış ve tercihen sektör deneyimi olan alan öğretmenleri görev almalıdır.
2. Programın uygulanmasında gerektiğinde Ayakkabı ve Saraciyeye Teknolojisi alanında sektör deneyimi olan teknisyen ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.
3. Usta öğretici ; bu programla ilgili modül ve yeterlikleri almış olmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin, çeşitli ölçme araçları kullanılarak;

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

Sertifika programlarında; meslek elemanlarının sahip olduğu yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilir. Bu programlarda mesleğin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

- Sertifika öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.

- Öğretim programının sonunda mesleğin yeterliklerini kazanan bireylerin aldığı belgeler mevzuat doğrultusunda sertifikada değerlendirilir. Bireyler mesleğin düzeyine göre mesleğinde sertifika alabilir.
- Bireyler gelecekte meslek değiştirmek veya mesleğin ilişkili olduğu diğer mesleklere geçmek amacıyla eğitim almak isterse, kazandığı yeterlikler değerlendirilecektir.
- Fark modüllerini tamamlayanlar ikinci bir meslekte kendini yetiştirebilecektir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilerek istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.
- Mesleğin seviyesine ve yeterliklerine sahip olanlar sertifika almaya hak kazanır ve ilgili iş yerlerinde çalışabilirler.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Mesleğe yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir.

1. Eğitimin sonunda, mesleğinde sertifika alan birey gerektirdiğinde fark eğitimi alarak diploma programını tamamlayabilir.
2. Mesleki eğitim alan veya bitirmiş olan birey; gerekli modülleri tamamlayarak alandaki diğer meslekler arasında geçiş yapabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Meslek programının toplam eğitim süresi 2480/1536 saat olarak planlanmıştır. Bu süreye 440/224 saatlik Mesleki Gelişim Modülleri ile 840 saatlik Mesleki Uygulamalar süreleri ilave edilecektir.
2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.
6. Bireylere mesleki yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Bireyler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, Ayakkabı ve saraciye teknolojisi yapan firmalar, ilgili meslek odaları ve öğrencinin çevrede konuyla ilgili olarak iletişim kurabileceği araştırma, gözlem ve uygulama yapabileceği her türlü kurum ve kuruluşlar meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Programın sonunda mesleğe yönelik olarak öğrenci / kursiyer;

1. Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
2. Alanın gerektirdiği temel yeterliklere sahip olabilecektir.
3. Mesleğin gerektirdiği işleri yapabilecektir.
4. Mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanabilecektir.
5. Öğrenci/Kursiyer merkezli daha aktif ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan kazanımlara sahip olabilecektir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

1. Sertifika programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim öğretim uygulamaları yapılır.
2. Her merkez, 840 saatlik Mesleki uygulamaların içeriğini ağırlıklı olarak mesleğe ait modüllerden olmak üzere, sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Mesleki uygulamalar, modüllerdeki öğrenme faaliyetlerinin uygulamalarından oluşur.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

1. Öğrenci/kursiyerin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek, üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek olarak yetiştirilmesi, iyi ilişkiler kurabilmesi, işe uyum sağlayabilmesi gibi genel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
2. Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.
3. Meslekî Gelişim modül tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterlik tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
4. Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün Mesleki Gelişim modüllerini tamamlamış olacaklardır.
5. Meslekî gelişim modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER	DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE
1 Sosyal hayatta sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	Sosyal Hayatta İletişim	40/16
2 İş hayatında sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İş Hayatında İletişim	40/16
3 Türkçe'yi doğru konuşmak	Diksiyon-1	40/32
4	Diksiyon-2	40/32
5 Mesleği ile ilgili gelişmeleri izlemek ve kendini kişisel olarak sürekli geliştirmek	Kişisel Gelişim	40/16
6 İşletme, finansman, pazarlama, reklam, satış, iş hukuku, kariyer gelişimi ve iş kurma becerileri kazanmak	Girişimcilik	40/24
7 Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/16
8 Meslek etiği gereklerine uymak	Meslek Etiği	40/16
9 İş yerinde plan, program ve iş organizasyonu yapmak	İş Organizasyonu	40/16
10 İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/24
11 Temel düzeyde araştırma yapmak	Araştırma Teknikleri	40/16

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliğe bağlı olarak her modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32 ve 40/40 olabilir.
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.
- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.

NOT: Ayakkabı üretim elemanı programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir.

YETERLİK VE MODÜL TABLOSU

NO	YETERLİKLER	MODÜLLER	SÜRE
1	Bilgisayar, temel donanım ve programlarını kullanmak	Bilgisayar Kullanma	40/32
2	Bilgisayarda doküman hazırlamak	Doküman hazırlama	40/32
3	Geometrik çizim yapmak	Geometrik Çizimler	40/32
4	Görünüş çıkarmak	Görünüş Çıkarma	40/32
5	Saraciyede ölçü almak	Saraciyede ölçü alma	40/24
6	Bayan çanta modeli çıkarmak	Bayan çanta modeli	40/16
7	Kemer yapmak	Kemer yapma	40/24
8	Bayan çanta yapmak	Bayan çanta	40/16
9	Ayakkabıda ölçü almak	Ayakkabıda Ölçü Alma	40/32
10	Ayakkabı temel profili çıkarmak	Profil Çıkarma	40/24
11	Kapalı gova modeli çıkarmak	Gova Modeli	40/24
12	Maskaretsiz molyer modeli çıkarmak	Maskaretsiz Molyer Modeli	40/24
13	Temel kesim yapmak	Kesim	40/32
14	Deride inceltme işlemleri yapmak	Deri İnceltme	40/16
15	Tezgâh işlemleri yapmak	Tezgah İşleri	40/24
16	Temel dikiş makinelerinde dikmek	Temel Dikiş Makineleri	40/32

17	Gova saya yapmak	Gova Saya	40/16
18	Molyer saya yapmak	Molyer Saya	40/16
19	Elde gova montajı yapmak	Elde Gova Montajı	40/32
20	Elde molyer montajı yapmak	Elde Molyer Montajı	40/16
21	İleri düzey elde kesim yapmak	İleri Kesim	40/24
22	Bilgisayar kontrollü kesim yapmak	Bilgisayarlı Kesim	40/24
23	Takviye malzemesini kullanmak	Takviye Malzemesi	40/16
24	Saya süslemesi yapmak	Saya Süsleme	40/32
25	Şerit dikiş makinesinde dikmek	Şerit Makinesi	40/16
26	Saraç makinesinde dikmek	Saraç Makinesi	40/16
27	Overlog makinesinde dikmek	Overlog Makinesi	40/16
28	Strobel dikiş makinesinde dikmek	Strobel Makinesi	40/16
29	Çift iğne dikiş makinesinde dikmek	Çift iğne Makinesi	40/16
30	Elektronik dikiş makinesinde dikmek	Elektronik Dikiş Makinesi	40/16
31	Sandalet saya yapmak	Sandalet Saya	40/16
32	Terlik saya yapmak	Terlik Saya	40/16
33	Çarık (Oxford) sayasını yapmak	Çarık Saya	40/16
34	Dilaltı lastikli mokasen sayası yapmak	Lastikli Mokasen Saya	40/24
35	Dilaltı lastiksiz mokasen sayası yapmak	Lastiksiz Mokasen Saya	40/24
36	Çocuk ayakkabı sayası yapmak	Çocuk Saya	40/24
37	Atom model saya yapmak	Atom Saya	40/16
38	Spor sayasını yapmak	Spor Saya	40/24
39	Bot sayasını yapmak	Bot Saya	40/24
40	Çizme sayasını yapmak	Çizme Saya	40/24
41	Rok sayasını yapmak	Rok Saya	40/16
42	Taban astarı üretimi yapmak	Taban Astarı Üretimi	40/32
43	Plakalardan taban hazırlamak	Plakadan Taban	40/32
44	Taban birleştirmek	Taban Birleştirme Teknikleri	40/32

45	Ayakkabıyı finisaja hazırlamak	Finisaja Hazırlık	40/32
46	Yüzeğe finisaj yapmak	Finisaj	40/32
47	Kalite kontrol ve paketleme yapmak	Kalite Kontrol ve Paketleme	40/16
48	Düz montaj yapmak	Düz Montaj	40/32
49	İdeal sistem montajı yapmak	İdeal Sistem Montaj	40/32
50	Rok montajı yapmak	Rok Montajı	40/32
51	Enjekte taban ayakkabı montajı yapmak	Enjekte Taban Montajı	40/32
52	Goodyear welt montajı yapmak	Goodyear Welt Montajı	40/32
53	İş ve güvenlik ayakkabı montajı yapmak	İş ve Güvenlik Ayakkabı Montajı	40/32
54	Sandalet ve terlik montajı yapmak	Sandalet ve Terlik Montajı	40/24
55	Kesim programını kurmak ve çalıştırmak	Kesim Programı	40/32
56	Modelde kesim yapmak	Model Kesim	40/32
57	Saya malzemelerinin testini yapmak	Saya Malzemesi Testi	40/32
58	Ayakkabı yardımcı ve destekleyici malzemelerinin testini yapmak	Yardımcı Malzeme Testi	40/32
59	Ayakkabı ve taban malzemelerinin testini yapmak	Ayakkabı ve Taban Malzemeleri Testi	40/32
60	Basit elektrik işlemlerini yapmak	Basit Elektrik İşlemleri	40/24
61	Hidrolik devreli makinelerinin bakımını yapmak	Hidrolik Sistem Bakımı	40/24
62	Pnömatik devreli makinelerin bakımını yapmak	Pnömatik Sistem Bakımı	40/24
TOPLAM			2480/1536
MESLEKİ UYGULAMALAR			840
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ			440/224
GENEL TOPLAM			2600 saat